

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd, odvolací disciplinárny senát zložený z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a sudcov JUDr. Evy Barcajovej, prof. JUDr. Petra Blaha, CSc., JUDr. Anny Elexovej a JUDr. Dariny Michalkovej v disciplinárnej veci proti **Mgr. I F**, sudkyňi Okresného súdu B, o odvolaní sudkyne Mgr. I F proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu č. k. 2 Ds 10/04 zo dňa 29. júla 2004 rozhodol

t a k t o :

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – prvostupňového disciplinárneho súdu zo dňa 29. júla 2004, sp. zn. 2 Ds 10/04 **z r u š u j e** v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, odvolací disciplinárny súd

u z n á v a z a v i n n ú

Mgr. I F, narodenú, sudkyňu Okresného súdu B z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na tom skutkovom základe, že

v pridelenej veci vedenej na Okresnom súde B... pod sp. zn. 15 C 22/00 nekonala, hoci mala konať, a to od 10. 4. 2000, kedy bola označená právna vec zapísaná do senátu 15 C a na prejednanie a rozhodnutie bola pridelená sudkyňi Mgr. I F až do 26. 2. 2004, kedy nariadila pojednávanie v predmetnej veci.

Z a t o s a j e j u k l a d á

podľa § 117 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení **n a p o m e n u t i e**.

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový disciplinárny senát rozhodnutím 2 Ds 10/04 zo dňa 29. 7. 2004 sudkyňu Okresného súdu B Mgr. I . F , narodenú uznať za vinnou zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prisediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o sudcoch), ktorého sa dopustila tým, že v pridelenej veci vedenej na Okresnom súde B pod sp. zn. 15 C 22/00 nekonala, hoci mala konať, a to od 10. 4. 2000, kedy bola označená právna vec zapísaná do senátu 15 C a na prejednanie a rozhodnutie bola pridelená sudkyňi Mgr. I . F , a to až do 26. 2. 2004, kedy nariadila pojednávanie v predmetnej veci. Tým porušila základnú povinnosť sudcu podľa § 30 ods. 3 Zákona o sudcoch tým, že v pridelenej veci nekonala plynulo, bez zbytočných prieťahov. Za to jej disciplinárny prvostupňový súd uložil disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 písm. b/ Zákona o sudcoch a to zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie troch mesiacov. Prvostupňový disciplinárny senát svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sudkyňa svojim konaním porušila povinnosť sudcu konať plynulo, bez zbytočných prieťahov, ktorým možno v súdnom konaní rozumieť nečinnosť, prípadne aj neefektívnu činnosť súdu alebo sudcu trvajúcu určitú dobu, ktorá je neprimeraná povahe veci a konkrétnym okolnostiam prípadu. Dĺžka konania by nemala byť neprimeraná a výnimočne dlhá. Pri hodnotení, či v konkrétnom konaní došlo k zbytočným prieťahom sa berú do úvahy tri základné kritériá: správanie účastníka konania, povaha veci, o ktorej súd rozhoduje a postup samotného súdu. Disciplinárny súd konštatoval, že v prejednávanej veci došlo k zbytočným prieťahom, ktoré spočívali najmä v postupe súdu, resp. zavinenom konaní sudkyne, keď podľa jej samotného vyjadrenia v predmetnej veci boli už v čase zápisu veci do senátu 15 C, t. j. dňa 15. 4. 2000 vykonané úkony a vec čakala na vytýčenie termínu pojednávania. Podľa názoru disciplinárneho súdu dĺžka konania v predmetnej veci (prvý úkon – vytýčenie termínu pojednávania) bola neprimerane a výnimočne dlhá od jej zápisu do senátu 15 C do vytýčenia termínu pojednávania (dňa 26. 2. 2004) už aj vzhľadom k tomu, že vo veci nebolo potrebné vykonať ďalšie úkony. Neobstojí vyjadrenie sudkyne, že v roku 2000 vytyčovala veci na termín podľa poradia nápadu, keď zo zoznamu pojednávania disciplinárny súd zistil, že po dátume 10. 4. 2000 sudkyňa pojednávala dňa 21. 6. 2000 a dňa 28. 7. 2000 sp. zn. 28 C 33/00, dňa 20. 9. 2000 vec sp. zn. 28 C 29/00. Dňa 18. 10. 2000 vec sp. zn. 15 C 37/00, dňa 30. 10. 2000 vec sp. zn. 15 C 45/00, dňa 17. 11. 2000 vec sp. zn. 28 C 59/00, dňa 22. 11. 2000 vec sp. zn. 28 C 68/00, dňa 6. 12. 2000 vec sp. zn. 28 C 24/00, dňa 13. 12. 2000 vec sp. zn. 15 C 34/00, t. j. veci s vyšším poradovým číslom nápadu, ako vec sp. zn. 15 C 22/00. Disciplinárny súd vzal do úvahy pracovnú zaťaženosť sudkyne, čo však nemá vplyv na to, aby vo veci konala bez zbytočných prieťahov už aj vzhľadom k tomu, že vec sp. zn. 15 C 22/00 bez

ďalšieho spĺňala zákonné podmienky na jej prejednanie na pojednávaní. Aj zo samotného vyjadrenia predsedu Okresného súdu B vyplynulo, že pri takom množstve vecí, aké má sudkyňa v senáte, by mal byť úkon vo veci vykonaný do dvoch rokov. Na tomto skutkovom a právnom základe potom disciplinárny súd uložil sudkyňi podľa § 117 ods. 5 písm. b/ Zákona o sudcoch disciplinárne opatrenie a to zníženie funkčného platu o 50 % na dobu troch mesiacov. Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prihliadol disciplinárny súd najmä na rozsah a povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, následok a mieru zavinenia.

Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie sudkyňa Mgr. I F Uviedla, že podľa jej názoru disciplinárny súd nepreukázal v konaní jej zavinenie. Disciplinárny súd nezohľadnil a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa dostatočne nezaoberal skutočnými príčinami prier'ahov v konaní, na ktoré upozorňovala s ohľadom na nevyhovujúce podmienky na vybavovanie vecí bez zbytočných prier'ahov a nerešpektovanie základného práva sudcu podľa § 34 ods. 3 zákona na primerané pridelovanie vecí tak, aby ich sudca mohol prejednať a rozhodnúť bez zbytočných prier'ahov. Nekonanie vo veci 15 C 22/00 nebolo spôsobené jej zavinením, ale vyplynulo z reálnych možností vo vzťahu k počtu a náročnosti pridelených vecí. Uvedené tvrdenie vyplýva aj z výpovede svedka – predsedu Okresného súdu B JUDr. B T, ktorý vo svojej výpovedi konštatoval nedostatočný počet sudcov na Okresnom súde B a podľa jeho vyjadrenia bez navýšenia počtu sudcov je nereálne vybavovať agendu tak, ako sa to vyžaduje podľa príslušných právnych predpisov. Taktiež sa vyjadril, že nemal a nemá výhrady k jej práci ako sudkyne, pojednávacie dni dodržiavala podľa rozvrhu práce, určené limity bodov pre sudcov prekračovala, nezistil u nej, že by zámerne spôsobovala prier'ahy v pridelených veciach. Z jeho výpovede vyplynulo, že medzi sudcov Okresného súdu B olo rozdelených približne 15 000 vecí prevzatých z agendy Okresného súdu B a ďalej potvrdil to, že sudkyňi, ako i JUDr. P rozdelil agendu po sudcovi JUDr. D S ohľadom na takéto množstvo agendy, neustály pohyb obsadenia sudcov sa môže stať to, čo sa udialo konkrétne v jej prípade. Disciplinárny súd nesprávne interpretoval vyjadrenie predsedu Okresného súdu B JUDr. T, že pri množstve vecí, ktoré mala v senáte a s ohľadom na jej výkonnosť by čisto aritmeticky vychádzalo, že úkon vo veci by mal byť vykonaný do dvoch rokov. Uvedenú vec je potrebné vyložiť v širšom kontexte, právo predsa nie je aritmetika, každý konkrétny prípad je potrebné hodnotiť jednotlivo a preto nie je aritmeticky možné určiť, v akom časovom horizonte sa dá vykonať konkrétny úkon. Taktiež netvrdila, ako sa uvádza v odôvodnení rozhodnutia disciplinárneho súdu, že v roku 2000 vytyčovala veci na termín podľa poradia nápadu. Naopak, pri pojednávaní vecí postupovala podľa pokynov predsedu Okresného súdu v pomere 50 % nových a 50 % reštančných vecí

za mesiac. Napriek tomu jej snahou bolo vytyčovať aj veci staršieho napríklad ako to vyplýva aj z predložených zoznamov pojednávania. Veci uvádzané spisových značiek v odôvodnení rozhodnutia disciplinárneho súdu však boli vytyčené na termín pojednávania, nakoľko sa jedná z obsahu návrhu a pripojených listinných dôkazov, resp. vyjadrení účastníkov o také, ktoré možno rozhodnúť na prvom pojednávani, prípadne kde bol návrh vzatý späť. Ide napr. o veci sp. zn. 28 C 29/00, 15 C 45/00, 28 C 59/00, ktoré boli na prvom pojednávani zastavené pre späťvzatie, veci sp. zn. 15 C 37/00, 28 C 68/00, 28 C 24/00 boli rozhodnuté na prvom pojednávani rozsudkom, a vo veci 15 C 34/00 účastníci uzavreli na prvom pojednávani súdny zmier. Evidentne by bolo neúčelné a nelogické v takýchto skutkovo a právne jednoduchších veciach nevytyčiť a nerozhodnúť vec rýchlejšie ako v tých, pri ktorých je zrejmé, že bude potrebné vykonať na dostatočné zistenie skutkového stavu a jeho posúdenie rozsiahle dokazovanie. Už aj z toho, že jednoduchších vecí bolo v roku 2000 vytyčených 8, a inak sa jednalo o veci staršie a také, kde bolo dokazovanie rozsiahlejšie je zrejmé, že za daného stavu pri množstve vecí v súdnom oddelení, ktoré vybavuje, nie je reálne možné zaistiť, aby všetky veci boli dané na termín pojednávania bez toho, aby v konkrétnych veciach nedochádzalo k priet'ahom (k 31. 6. 2004 je v jej oddelení 485 nevybavených vecí a z toho 128 vecí nad 5 rokov). Disciplinárny súd konštatoval, že vo veci 15 C 22/00 došlo k zbytočným priet'ahom jej zavinením, konkrétne tým, že vo veci nevytyčila termín pojednávania. Disciplinárny súd sa však vôbec nezaoberal objektívnymi dôvodmi vzniknutých priet'ahov, na ktoré poukazovala a ktoré boli preukázané predloženými listinnými dôkazmi a vyplývali z vyjadrenia predsedu Okresného súdu B JUDr. Nie je zrejmé, akým spôsobom disciplinárny súd vzal do úvahy jej pracovnú zaťaženosť, ako to ďalej konštatuje v odôvodnení rozhodnutia, kde následne uvádza, že táto skutočnosť nemá vplyv na to, aby vo veci konala bez zbytočných priet'ahov. Disciplinárny súd vychádzal aj z nedostatočne zisteného skutočného stavu ohľadom postupu súdu v konaní 15 C 22/00. Vo veci stanovila termín pojednávania na 5. 4. 2004, no keďže kancelária nesprávne predvolala účastníkov na 15. 4. 2004, pojednávania sa nekonalo v tento deň a išlo o mimoriadny termín stanovený mimo pojednávacie dni podľa rozvrhu práce na 15. 4. 2004. Pojednávania bolo odročené na deň 30. 6. 2004, no vzhľadom na včasné ospravedlnenie právneho zástupcu žalovaného oznámila účastníkom zmenu termínu na deň 14. 7. 2004, pričom žalobca deň pred pojednávanim oznámil zmenu právneho zástupcu a požiadal o odročenie, pričom neoznámil súdu meno nového právneho zástupcu a nepredložil splnomocnenie na zastupovanie v konaní. Z tohto dôvodu bolo pojednávania odročené a nový termín bol stanovený až po založení splnomocnenia na deň 20. 10. 2004. Žalobca sa doposiaľ na žiadne pojednávania nedostavil. Z vyššie uvedeného vyplýva, že disciplinárny súd pri rozhodovaní nezohľadnil ňou uvedené dôvody priet'ahov v konaní, ktoré nie sú dôsledkom jej zavineného konania.

Disciplinárny súd sa pri rozhodovaní jednostranne zameril na povinnosť sudcu na včasné rozhodnutie, pričom opomenul tú skutočnosť, že pridelovanie objektívne neprimeraného množstva vecí do oddelenia je porušením základného práva sudcu v zmysle § 34 ods. 3 zákona na pridelovanie vecí tak, aby ich mohol prejednať a rozhodnúť bez zbytočných prieťahov. Na neprimeraný počet vecí upozorňovala, avšak zo strany štátu nedošlo k náprave. Je potrebné si uvedomiť, že jej sudcovskú agendu tvoria výlučne pracovnoprávne spory, pri ktorých je proces dostatočného oboznámenia sa s prípadom, zabezpečenia kvalitnej prípravy na pojednávanie, ako aj samotné dokazovanie časovo veľmi náročné napriek tomu, že optimálne využíva svoj pracovný čas, často pracuje 12 hodín denne a aj cez víkendy, prejednať a rozhodnúť tak vysoké množstvo vecí jednoducho prekračuje ľudské možnosti. Opierajúc sa o všetky tieto skutočnosti žiadala, aby odvolací disciplinárny senát napadnuté rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho senátu zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že ju oslobodí.

Navrhovateľ minister spravodlivosti Slovenskej republiky sa k odvolaniu sudkyne Mgr. I F písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací disciplinárny súd zistil, že odvolanie sudkyne Mgr. I F bolo podané v zákonom stanovenej lehote, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu sudkyne možno vyhovieť a to v súvislosti s uložením druhu a výmery trestu.

Prvostupňový disciplinárny súd uznal sudkyňu Mgr. I F vinnú zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o sudcoch) preto, že v pridelenej veci na Okresnom súde B pod sp. zn. 15 C 22/00 nekonala, hoci mala konať, a to od 10. 4. 2000 až do 26. 2. 2004, kedy nariadila v predmetnej veci pojednávanie. Tým porušila základnú povinnosť sudcu podľa § 30 ods. 4 Zákona o sudcoch tým, že v pridelenej veci nekonala plynulo, bez zbytočných prieťahov. Sudkyňa Mgr. I F v odvolacom konaní poukázala na to, že nebolo preukázané jej zavinenie na to, že prieťah v predmetnej veci vznikol ako dôsledok neprimerane vysokého množstva pridelených vecí do oddelenia, ktoré ako zákonný sudca vybavuje. Hlavný dôvod prieťahu v danej veci videla v nerešpektovaní základného práva sudcu na primerané pridelovanie vecí na prejednanie a rozhodovanie, zásadu rovnomernej zaťažnosti sudcov a povinnosti štátu zabezpečiť, aby mali sudcovia potrebné podmienky pre plynulé vybavovanie zverenej agendy. Poukázala na to, že i keď pojednávacie dni dvakrát do týždňa stanovene rozvrhom práce využíva, vzhľadom na vysoký počet vecí (k 31. 6. 2004

486 nevybavených vecí, z toho 128 vecí nad 5 rokov), nie je možné všetkým vytyčiť na termín pojednávania a konať a rozhodovať v nich. Poukázal na porušenie práva sudcu na pridelovanie vecí bez zbytočných prieťahov – § 10 ods. 3 Zákona o sudcoch.

Odvolací disciplinárny súd, okrem toho, že sudkyňa využívala pojednávacie dni, považoval za potrebné prihliadnúť i na efektívnosť využívania pojednávacích dní sudkyňou. Súčasťou spisového materiálu je i prehľad pojednávania sudkyne za roky 2000 až 2004.

V roku 2000 Mgr. I . F . pojednávala celkom 269 vecí na 65 pojednávaniach, v ktorom období pojednávala na pojednávaniach najmenej jednu vec (v dvoch prípadoch), najviac 6 vecí (v 4 prípadoch), pojednávala priemerne po 4,2 vecí na jednom pojednávani s tým, že prevažne začínala pojednávať o 9.00 hod., ďalšie pojednávanie bolo o 10.00 hod, o 11.00 hod., a následne o 13.00 hod. alebo o 14.00 hod.

V roku 2001 pojednávala Mgr. I . F . 211 vecí na 62 pojednávaniach, teda priemerne 3,4 vecí na jednom pojednávani, keď podľa prehľadu vytyčených vecí najmenej pojednávala jednu vec a najviac 5 vecí. Okrem toho na dvoch pojednávaniach prejednávala veci s predmetom konania cestovné, spolu 40 vecí, t. j. priemerne 20 vecí na jednom pojednávani.

V roku 2002 pojednávala Mgr. I . F . 212 vecí na 65 pojednávaniach, teda 3,5 vecí priemerne na jednom pojednávani, keď podľa prehľadu vytyčených vecí najmenej pojednávala jednu vec a najviac 5 vecí. V dňoch 5. 4. 2002 pojednávala 4 vecí, 24. 5. 2002 – 8 vecí 28. 6. 2002 – 7 vecí, 30. 10. 2002 – 15 vecí a 27. 11. 2002 – 6 vecí s predmetom konania cestovné, teda spolu 40 vecí na 5 pojednávaniach, teda 8 vecí priemerne na jednom pojednávani.

V roku 2003 Mgr. I . F . uskutočnila 46 pojednávani, na ktorých prejednávala 151 vecí, kde najmenej pojednávala jednu vec, najviac 5 vecí, teda priemerne 3,2 vecí. Okrem toho v tomto roku pojednávala i cestovné na deviatich pojednávaniach, kde najmenej pojednávala 7 vecí, najviac 21 vecí, teda celkový priemer týchto vecí je 13 na jedno pojednávanie. Pojednávať opäť začínala o 9.00 hod., ďalšie pojednávanie mala vytyčené na 10.00 hod, prípadne 11.00 hod. a ďalšie o 13.30 hod., resp. o 14.00 hod.

V roku 2004 Mgr. I . F . pojednávala pracovné veci na 34 pojednávaniach, pričom ich mala vytyčených spolu 105 vecí, teda najmenej pojednávala 1 vec, najviac 5 vecí, pojednávala potom priemerne 3,1 vecí na jedno pojednávanie. Okrem pracovných vecí pojednávala i veci cestovného,

a to na deviatich pojednávaniach, kde celkom prejedнала 62 vecí, teda na jedno pojednávanie priemerne 10,4 veci.

Za daných okolností i odvolací disciplinárny súd mal preukázané, že sudkyňa Mgr. I. F. sa dopustila disciplinárneho previnenia, a to zavineným spôsobom, keď porušila povinnosť sudcu, že v pridelennej veci na Okresnom súde B pod sp. zn. 15 C 22/00 teda nekonala, hoci mala konať, a to od 10. 4. 2000, kedy táto právna vec bola zapísaná do jej oddelenia až do 26. 2. 2004, kedy vo veci nariadila pojednávanie.

Odvolací disciplinárny senát zistil, že na strane sudkyne došlo k zavinenému porušeniu jej povinnosti sudcu konať nielen v pridelených veciach plynulo bez zbytočných prieťahov (§ 30 ods. 4 Zákona o súdoch), pretože z prehľadu získaného z počtu vytýčených a odpojednávaných vecí sudkyne v jednotlivých časových úsekoch nesporne vyplýva, že u sudkyne existovali isté rezervy pre to, aby napriek vysokému stavu v jej oddelení dokázala priebežným spôsobom vo zvýšenom rozsahu pri vynaložení potrebného pracovného úsilia pojednávať i reštančné veci, ktoré čakali dlhšiu dobu na vytýčenie, medzi ktorými bola i predmetná vec 15 C 22/00. Z prehľadu pojednávaní, ktoré boli v disciplinárnom konaní zadovážené, nepochybne vyplýva, že sudkyňa začína pojednávať o 9.00 hod. a končila o 11.00 hod., prípadne o 13.00 hod. pojednávanie a tak možno uzavrieť, že priemerne si vytyčovala na pojednávanie približne 4 veci na jeden termín a pri vynaložení zvýšeného pracovného úsilia pri záujme vytýčiť si trebárs čo i len o jednu vec viacej, by prispela k pružnejšiemu znižovaniu počtu reštančných, resp. nevytyčených vecí čakajúcich na vytýčenie. Podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu takýto postup by bolo možné od sudkyne spravodlivo požadovať a pokiaľ takto sudkyňa nekonala, nevynaložila takéto pracovné úsilie, možno uzavrieť, že zavineným spôsobom porušila povinnosti sudcu.

Odvolací disciplinárny senát ale v danom prípade prihliadol k tomu, že na strane sudkyne ide o prvé disciplinárne previnenie, sudkyňa je hodnotená predsedom súdu pozitívne, ako po pracovnej, tak i po odbornej stránke, odvolací disciplinárny senát dospel k záveru, že v danom prípade sa sudkyňa dopustila disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ Zákona o sudcoch, za to je primeraný druh trestu napomenutie v súlade s ustanovením § 117 ods. 1 písm. a/ Zákona o sudcoch.

Preto odvolací disciplinárny senát podľa § 131 ods. 4 Zákona o sudcoch zrušil prvostupňové disciplinárne rozhodnutie vo veci, rozhodol uznajúc sudkyňu Mgr. I. F. vinnou z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ Zákona o sudcoch a za toto disciplinárne previnenie jej uložil napomenutie. Odvolací disciplinárny senát bol toho názoru, že je spravodlivé,

že takýto druh trestu je v danom prípade spravodlivý a postačujúci a prevýchovný vplyv na sudkyňu malo uloženie tohto disciplinárneho trestu, resp. i samotné prejednanie jej disciplinárneho previnenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 24. januára 2005

JUDr. Ján Bobor, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:

